

Bli medlem
och få

Verksamhetsberättelse

2019

Veganvisi

Djurens Rätt.

Djurens Rätt.

Djurens Rätt.

För en värld där djur
respekteras som kännande
individer med rätt till
sina egna liv.

Innehåll

Ordförande har ordet	4
Ny färdplan – verksamhetsinriktningen 2019-2023	6
99 miljoner anledningar att bry sig	8
Sommarturnén visar kycklingarnas verklighet	11
Företag som tar mer ansvar	14
Buräggsfritt och fjäderfritt i landets kommuner	16
End the Cage Age – historiskt initiativ för lantbruksdjuren	17
Det är dags att släppa burarna	19
Veganuari – antar du utmaningen?	21
Välj Vego växer IRL och online	22
Från 100 % VEGANSKT till I'M VEGAN	22
Vegovision inspirerar till djurvänligare livsstil	23
Premiär för Elna Tenow-priset	26
100 761 röster för minkarna	27
Norsk politiker besökte riksdagen – talade om avvecklingen av pälsdjursfarmningen	27
Pälsfria fredagen	28
Fler än 41 000 svenskar i upprop för försöksdjuren	29
Annonskampanj visade upp pågående djurförsök	30
Nytt uppdrag i nationella kommittén	30
Djurskyddsloftet – en guide till EU-valet	31
Debatt och vegomingel i Almedalen	32
Sveriges djurvänligaste kommun	34
Rädda Djuren-klubben	36
Lokalt engagemang för djuren	38
Ung aktivist prisas med Eldflugan	40
Snabbt och enkelt med blyxtaktivism	40
Gåvor och medlemskap driver arbetet för djuren	41
Djurrätt engagerar i sociala medier	43
Djurrättsnyheter till mail eller brevlåda	44
Djurens Rätts förbundsstyrelse 2019-2021	45
Djurens Rätt – en medlemsorganisation	46

Ordförande har ordet

Jag vill börja med att tacka alla som möjliggjort Djurens Rätts arbete för djuren under året som gått. Tack till dig som är medlem, ger ekonomiska bidrag och som väljer att lägga värdefull tid på att vara med och förändra djurens situation. Varenda en av er behövs för att vi ska vara en stark röst för de som inte kan föra sin egen talan.

Efter en inspirerande riksstämma i Örebro har vi med tydligare fokus kunnat ge mer uppmärksamhet åt de djur som är flest och har det sämst. I Sverige föds och dödas fler än 99 miljoner kycklingar varje år. Det är så många att det inte riktigt går att ta in. De avlas för att växa fort, får benproblem och andra hälsoproblem under den korta tid de får leva. Sedan väntar transport till ett slakteri, dit många kommer med brutna vingar och andra skador. Vi kan inte blunda för att så många individer har ett så lågt värde. Därför har vi under 2019 på bred front genomfört stora informationssatsningar på tåg, bussar och centralstationer. Vi har också tagit med oss kycklingarnas verklighet i direkta samtal på gator och torg under sommarturnén, vilket lett till reaktioner i form av både tårar och ilska.

Det positiva är att det går att förändra. Med hjälp av internationella samarbeten har vi lyckats se till att närmare 100 företag i Europa valt att ställa högre krav på djurvälstånd gällande kycklingar. Vi har inspirerat tusentals att djurvänliga val i vardagen genom veganutmaningen Veganuari, inspirationsajten Välj Vego och vår stora mässa Vegovision.

Vi har sett till att antalet hönor som sitter i burar har sedan 2008 minskat från 40 procent till runt 8 procent år 2019. Dessutom upphandlar 248 av 290 kommuner buräggsfritt. För första gången rankade vi Sveriges kommuner efter hur djurvänliga de är. Varje dag serveras över två miljoner måltider i Sveriges skolor och förskolor så här finns potential att göra enorm skillnad. Södertälje kommun kammade hem vinsten med god marginal och inspirerade andra att göra liknande förändringar i sina verksamheter.

Den fråga som år 1882 ledde till att Djurens Rätt som bildades har även den engagerat stort under året. Över fyrtio tusen svenskar skrev under för att stoppa djurförsöken på ett tyskt laboratorium som vi fick ta del av skräckbilder från. Även nationellt lyfte vi frågan om det lidande djur utsätts för genom annonsering i samband med Försöksdjurens dag. Regeringen måste satsa på djurfri forskning och i vår paneldebatt om djurskydd i Almedalen sa alla närvarande partier (från vänster till höger) att de ville se en nationell handlingsplan mot djurförsök. Dessutom fick vi under året ett nytt uppdrag som andra vice ordförande i den nationella kommittén för skydd av djur som används i djurförsök, en viktig position för att se till att antalet djurförsök minskar och ersätts med nya metoder.

För det går att förändra och i sammanslutningen ligger framgången. Tillsammans med 170 andra djurorganisationer samlade vi in över 1,6 miljoner namn i den internationella kampanjen End the Cage Age. Det är en av de största kraftsamlingarna för lantbruksdjuren i Europa - någonsin. Det växande engagemang vi ser för djuren är inte en trend, det är ett maktskifte. Vi kommer att göra allt vi kan för att vi så snart som bara möjligt ska få se en värld där djur ses som kännande individer med rätt till sina egna liv. Vi börjar med år 2020.

Camilla Bergvall,
ordförande, Djurens Rätt

Ny färdplan

Verksamhetsinriktningen

2019-2023

”För en värld där djur respekteras som kännande individer med rätt till sina egna liv.”

Så lyder Djurens Rätts vision och det är den som anger kursen för vårt arbete för djurs rättigheter. Verksamhetsinriktningen är vår färdplan för hur vi ska nå dit och i juni antog Djurens Rätts riksstämma en ny fyraårig verksamhetsinriktning med tre huvudmål och nio riktningmål.

Strategi för verksamhetsperioden

En ständigt föränderlig omvärld innebär både utmaningar och möjligheter i arbetet för djuren. Då vi har höga ambitioner kombinerat med att vara helt beroende av frivilligt stöd så krävs det att vi hanterar våra resurser effektivt. Detta innebär att prioriteringar måste göras och målen har satts utifrån var största möjliga skillnad för största möjliga antal djur kan göras i aktuellt omvärldsläge.

Riktningmål

I verksamhetsinriktningen för 2019-2023 bryts de tre huvudmålen ned i totalt nio riktningmål. Riktningmålen anger Djurens Rätts prioriteringar inom de olika områdena under kommande verksamhetsperiod. Riktningmålen är dock inte avgränsade i tid, då många av dem är genomgripande samhällsförändringar, och vi inte kan räkna med att alla är genomförda 2019-2023.

Det som förenar riktningmålen är att de alla innefattar områden där många djur kan påverkas positivt av vårt arbete. I en snabbt föränderlig värld är det viktigt att sätta ambitiösa riktningmål då ett kontinuerligt, enträget arbete skapar momentum för Djurens Rätt och att vi kan ta oss närmare vår vision, oavsett vilka hinder som uppstår på vägen.

Djurens Rätts målsättningar

HUVUDMÅL 1:

Ett samhälle vars lagstiftning respekterar djurs rättigheter

Riktningmål

- 1a. Alla hönor ska vara frigående
 - 1b. Pälsdjursfarmning ska avvecklas
 - 1c. Förbud mot plågsamma bedövningsmetoder vid slakt
-

HUVUDMÅL 2:

Ett samhälle där fler gör djurvänliga val

Riktningmål

- 2a. Halverad köttkonsumtion till 2030
 - 2b. Inflytelserika aktörer ska välja växtbaserat som norm
 - 2c. Djurskydd ska vara integrerat i hållbarhetsarbetet
-

HUVUDMÅL 3:

Ett samhälle som ser till djurs intressen

Riktningmål

- 3a. Handlingsplaner för utfasning av djurförsök
 - 3b. Ökade anslag till djurfri forskning
 - 3c. Inrättande av djurskyddsminister
-

99 miljoner

anledningar att bry sig

Under 2018 lanserade Djurens Rätt kampanjen 99 miljoner för att uppmärksamma och förändra situationen för alla de kycklingar som varje år föds och dör i svensk kycklingindustri. Efter ett framgångsrikt år, med siffror som visar på minskad köttkonsumtion, tog kampanjen nya tag under 2019 och var bland annat huvudtemat på Djurens Rätts årliga sommarturné.

Kycklingarna är de landlevande djur som är flest och som har det sämst. Omkring 92 procent av alla djur som slaktas för livsmedel i Sverige är kycklingar. De lever inomhus, tätt ihop upp till 25 kycklingar per kvadratmeter och är avlade att växa så extremt snabbt att många av dem får benskador på grund av den tunga kroppen.

Med kampanjen 99 miljoner informerar Djurens Rätt om hur det ser ut i svensk kycklingindustri och uppmanar så många som möjligt att ta avstånd från detta genom att välja bort kycklingen från tallriken. Utöver att nå ut i egna och sociala kanaler så har kampanjens bilder och filmer synts via annonser runt om i Sverige under 2019.

Har du sett Sveriges vanligaste fågel?

Under fyra veckor i början av sommaren fick tågresenärer frågan om de har sett Sveriges vanligaste fågel. ”Varje år föds det upp närmare 99 miljoner av den i Sverige. Kanske kan du se den genom tågfönstret? Inte? Nä, i så fall hade du haft nästan osannolik tur, för i princip alla hålls inomhus.”

– Med annonsen ville vi ge resenären en tankeställare kring varför Sveriges vanligaste fågel, kycklingen, är så svår att skåda. Svaret är att det är för att kycklingarna föds upp under intensiva, trånga förhållanden inomhus och syns först när den hamnat på någons tallrik, säger Linn Bleckert, kampanjkoordinator på Djurens Rätt.

Kycklingar som föds upp i den svenska köttindustrin är hårt avlade, hålls i stora grupper och får komma utomhus först när de ska transporteras till slakteriet. Det är först då de går att se – och därefter när de hamnar på tallriken. Annonseringen nådde 2 miljoner resenärer på snabbtåg mellan Sveriges största städer och blev startskottet för Djurens Rätts sommarturné.

Crowdfunding för att ge kycklingarna plats

Under hösten gjorde Kronfågeln, en av de största kycklingproducenterna en stor reklamsatsning där de lyfte fram kyckling som ett klimatsmart alternativ. Med hjälp av insamlade medel från Djurens Rätts medlemmar och följare kunde påståendena bemötas och kycklingarnas perspektiv få (annons)plats. På 10 tågstationer runt om i Sverige syntes Djurens Rätts annonser med bilder inifrån kycklingstallar och frågan "Klimatsmart för vem?" och "Hållbart för vem?". Under de två veckorna som annonseringen exponerades omkring 3,5 miljoner gånger så var Djurens Rätt även på plats på Göteborgs, Malmös och Stockholms centralstationer för att dela ut vegorecept och visa upp kycklingarnas verklighet via VR-glasögon.

Djurens Rätt anmälde Guldfågeln för brott mot djurskyddslagen

I mars lämnade Djurens Rätt in en polisanmälan mot företaget Guldfågeln AB. Anledningen är att 1800 kycklingar varje dag i över ett års tid anländer till Guldfågeln slakteri på Öland med brutna vingar, något som bryter mot djurskyddslagen, djurskyddsförordningen samt Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om transport av levande djur.

Under hösten meddelades det att förundersökningen hade lagts ner med hänvisning till att Guldfågeln AB själva anser sig vara en bra verksamhet och inte menade illa. Det anser Djurens Rätt inte vara tillräckligt goda grunder och har i egenskap av anmälare nu lämnat in begäran om överprövning av fallet. Hur utfallet blir återstår att se under 2020.

– Det borde vara självklart att lagen ska gälla lika för alla, men detta visar att så inte är fallet. Att åklagaren säger att hanteringen av kycklingarna strider mot djurskyddslagen men trots det lägger ner förundersökningen är anmärkningsvärt. Det visar att den svenska djurskyddslagen gör undantag för djur som på pappret ska skyddas mot onödigt lidande, men som kan skällas levande och hanteras ovarsamt utan konsekvenser, säger Camilla Bergvall, förbundsordförande på Djurens Rätt.

Anna Harenius, etolog på Djurens Rätt, debatterade i Aktuellt mot representanter från kycklingbranschen när det uppmärksammades att 1800 kycklingar dagligen anlände till slakteriet med brutna vingar.

Sommarturnén visar kycklingarnas verklighet

Sommarturnén är en av Sveriges största ideella informationssatsningar. Den påbörjades 2006 och varje sommar sedan dess åker Djurens Rätt runt om i landet för att besöka olika evenemang och uppmärksamma djurens situation – i år för 14:e året i rad. Tack vare arbete med omkring 100 volontärer inspireras tusentals människor till att göra djurvänliga val och sprider kunskap om djuren med en kampanj i fokus.

Var en kyckling i Virtual Reality

I år följde kampanjen 99 miljoner med på turné. Den lanserades i mars 2018 och bygger på bilder och filmer från tre svenska kycklinggårdar. Genom olika aktiviteter uppmärksammades kycklingarnas situation och det som köttindustrin inte vill visa. Förutom broschyrer med fakta och vårt quiz erbjöd vi besökaren en VR-upplevelse. Närmare 1000 personer valde att se VR-filmen, med material filmat av organisationen Animal Equality, och fick uppleva livet ur en kycklings perspektiv. De flesta reagerade starkt och ifrågasatte kycklingkonsumtionen.

Det mest effektiva sättet att hjälpa kycklingarna är att välja bort dem från tallriken. Det var budskapet i somras och över 5 000 växtbaserade recept med tips på hur det enkelt går att ersätta kyckling delades ut. Intresset för veganska recept var stort och många besökare uttryckte att de kunde tänka sig att minska sin köttkonsumtion.

Sommaren i siffror

1 007 medlemmar välkomnades till Djurens Rätt

...varav 501 blev medlemmar i Rädda Djuren-klubben, rekordmånga!

I snitt har 9 personer valt att bli medlemmar per turnédag

63 turnéstopp genomfördes och sommarturnén pågick i 115 dagar

Över 930 tittare har sett VR-filmen om kycklingindustrin

Omkring 100 volontärer engagerade sig ideellt under turnén

14 500 informationsmaterial och 12 000 gnuggisar har delats ut

Varje sommar startar med kickoff

Ingen sommarturné är möjlig utan volontärer och närmare 130 personer anmälde sig denna gång. För många är det första gången de engagerar sig i Djurens Rätt medan andra är aktiva i någon lokalorganisation sedan innan. Kickoffen invigde sommaren traditionsenligt, men som nyhet för i år anordnades den i tre storstäder istället för bara en. Med den här ändringen underlättade det för fler att vara med vilket resulterade i att deltagandet ökade. De lyssnade på föreläsningar, deltog i workshops och träffade andra djurrättsaktivister. Syftet med detta utbildningstillfälle är att volontärerna ska känna sig förberedda och trygga i sitt uppdrag.

Kickoffen hölls under två helger i maj i Malmö, Göteborg och Stockholm. Turnén pågick från maj till september, med störst fokus runt högsommarmånaderna juni, juli och augusti.

”

Att få ha tagit del av arbetet för djuren som volontär värmer ens hjärta otroligt. Inte bara för att en jobbar för en god sak men även för alla fina möten med olika typer människor som en vanligtvis kanske inte skulle ha haft!

Sandra, volontär

”

Sommarturnén är ett optimalt tillfälle att engagera sig som volontär för första gången. En lär sig att hjälpa djuren på ett effektivt sätt och samtidigt får en träffa andra likasinnade.

Coral, projektledare

Företag som tar mer ansvar

Företag står för en stor del av inköpen av animaliska produkter och har därmed stora möjligheter att påverka producenter och leverantörer i en mer djurvänlig riktning. Genom att ta med European Chicken Commitment i sina regler för inköp gör företagen skillnad för djuren som finns här och nu – något många har valt att göra under 2019.

European Chicken Commitment (ECC) är ett antal välfärds-kriterier som tagits fram av Djurens Rätt och 27 andra djurrätts- och djurskyddsorganisationer. Kriterierna baseras på den senaste forskningen om djurväl-färd och inkluderar bland annat krav på långsamväxande hybrider, mer plats, berikning i stallarna, skonsammare bedövningsmetoder samt utevistelse.

Arbetet för kycklingarna pågår med full kraft runt om i Europa. Sveriges största kafékedja, Espresso House Sverige, har valt att ta med ECC-kriterierna i sina inköp. Detsamma gäller för restaurangkedjorna Bockholmengruppen och Panini Internazionale. Foodservice-företaget Nordrest har, förutom att slopa buräggen och valt att arbeta enligt ECC, utbildat sina skolkockar i växtbaserad matlagning.

– Det känns viktigt för oss att jobba för att djuren ska ha haft det så bra som möjligt och samtidigt satsa på det växtbaserade. Det går i linje med vår affärsidé om att erbjuda en schysst måltidsupplevelse, säger Johan Östlund, inköpsansvarig på Nordrest.

64 företag säger nej till hönor i burar

Under 2018 sade närmare 30 företag i Sverige nej till burägg. 2019 fortsatte i samma anda och ytterligare ett 30-tal företag antog buräggsfria policyer efter dialog med Djurens Rätt. Under året har företag som Axfood, Delicato, Pågen, SJ och ÖoB meddelat att de säger nej till ägg från hönor i burar. Likaså gäller Korshags som varje vecka köper in 3 000 liter majonnäs.

– Våra majonnäs-baserade röror och såser

Sedan Djurens Rätt började arbeta mot hönsburar 2008 har andelen hönor i burar minskat. Numera sitter färre än var tionde höna i en bur i Sverige.

ska vara 100 procent fria från ägg från burhöns lagom till påsken 2019, sa Niklas Korshag, VD på Korshags, i början av april.

Ett annat företag som följde i samma spår är Martin & Servera, Sveriges största grossist som förser 40 procent av landets kommuner med mat och runt 20 procent av den privata restaurangsektorn.

– Vi hade jobbat väldigt fokuserat med att få Martin & Servera att slopa buräggen så när beslutet äntligen kom kändes det oerhört bra. Deras beslut kommer underlätta för kommuner och företag att välja bort den här typen av ägg vilket i sin tur kommer göra skillnad för väldigt många hönor, säger Nathalie Söderström ansvarig för företagsrelationer på Djurens Rätt.

Många av företagen har utfasningsperioder som sträcker sig längre än 2019, vilket innebär att det fulla genomslaget av arbetet kommer att synas först under de kommande två åren.

Kampanj mot Sodexo gav resultat

Under början av sommaren deltog Djurens Rätt, tillsammans med ett 10-tal andra organisationer i en europeisk kampanj mot ett av Europas största foodservice-företag, Sodexo. Efter endast fyra dagars kampanjande meddelade företaget, som bara i Sverige driver över 100 lunchrestauranger, att de kommer arbeta för en ökad djurvälstånd för kycklingarna.

Även bjässar som KFC, Compass Group, Continental Foods och Accor Hotels har tagit samma beslut – och bara KFC:s beslut i sig kommer att påverka hela 72 miljoner kycklingar.

– Det finns en enorm kraft i att så många organisationer går samman och arbetar för samma sak. När 2019 närmade sig sitt slut hade närmare 100 företag i Europa valt att jobba med ECC. Samtidigt som kriterierna är det allra minsta vi kan begära för kycklingarna så skickar det tydliga indikationer till branschen att en förändring är på gång, och minst sagt nödvändig, säger Nathalie Söderström ansvarig för företagsrelationer på Djurens Rätt.

Buräggsfritt och fjäderfritt i landets kommuner

Under 2018 uppgav 175 av 290 kommuner i Djurens Rätts kartläggning att de upphandlar buräggsfritt. I kartläggningen inför 2019 hade antalet gått upp till hela 248 kommuner, vilket innebär att 86 procent av Sveriges kommuner nu väljer bort burägg i sin upphandling. Tre fjärdedelar av kommunerna väljer även bort fågelfjädrar i påskpyntet.

Kommuner och offentliga upphandlare kan göra skillnad genom att ställa djurskyddskrav i den lokala upphandlingen. Ett exempel på det är att inte köpa in ägg från hönor i bur. I Djurens Rätts kartläggning inför påsken 2019 har antalet buräggsfria kommuner ökat med mer än 40 procent.

– Att 248 av 290 kommuner aktivt väljer bort ägg från hönor i burar visar att den här typen av djurhållning håller på att försvinna i Sverige. Det skickar också en tydlig signal till våra lagstiftare om att det är dags att en gång för alla ta bort burarna, säger Sebastian Wiklund, samhällspolitisk chef på Djurens Rätt.

Tre fjärdedelar pyntar utan fjädrar

Under 2018 svarade 136 av 290 kommuner att de inte pyntar med fågelfjädrar i sina offentliga miljöer. Inför påsken 2019 hade den siffran ökat till hela 215 kommuner. Det betyder att tre fjärdedelar av Sveriges kommuner pyntar fjäderfritt.

– De färgglada fjädrar som ofta ses i påskris kommer vanligtvis från kalkoner som fötts upp i köttindustrin i USA. Det är inte alltid lätt att veta om fåglarna har plockats levande, eller under vilka förhållanden de har fötts upp. Ett enkelt djurvänligt val för kommuner är att undvika fågelfjädrarna helt, säger Francesca Vilches, konsumentansvarig på Djurens Rätt.

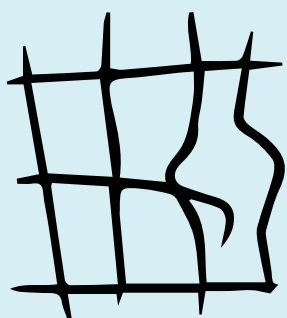

End the Cage Age – historiskt initiativ för lantbruksdjuren

Den 25 september 2018 gick startskottet för *End the Cage Age*, ett medborgarinitiativ där mer än 170 organisationer från olika EU-länder gick samman för att skrota burarna för Europas lantbruksdjur. När de sista namnen samlats in stod det klart att initiativet var en av de största kraftsamlingarna för lantbruksdjuren i Europa någonsin.

Målsättningen med kampanjen *End the Cage Age* är att förmå EU-kommissionen att föreslå lagstiftning som förbjuder användning av burar för djur inom livsmedelsindustrin som grisar, hönor, kaniner, kalvar, ankor och gäss. Nästan alla burar innebär att djuren lever i en trång och stimulansfattig miljö där de inte ges möjlighet till att utföra sina naturliga beteenden. En djurhållning i burar som är grym, onödigt och inte har någon plats i Europa.

– I Sverige har vi fortfarande omkring 800 000 hönor som hålls i burar och det finns de som vill göra det tillåtet att fixera suggor. Det är högst angeläget att utvecklingen går bort från användandet av burar, inte tvärtom, säger Linn Bleckert, kampanjkoordinator på Djurens Rätt.

**300 miljoner
djur** i Europas
livsmedelsindustri
hålls i burar

Målet är 1 miljon namnunderskrifter

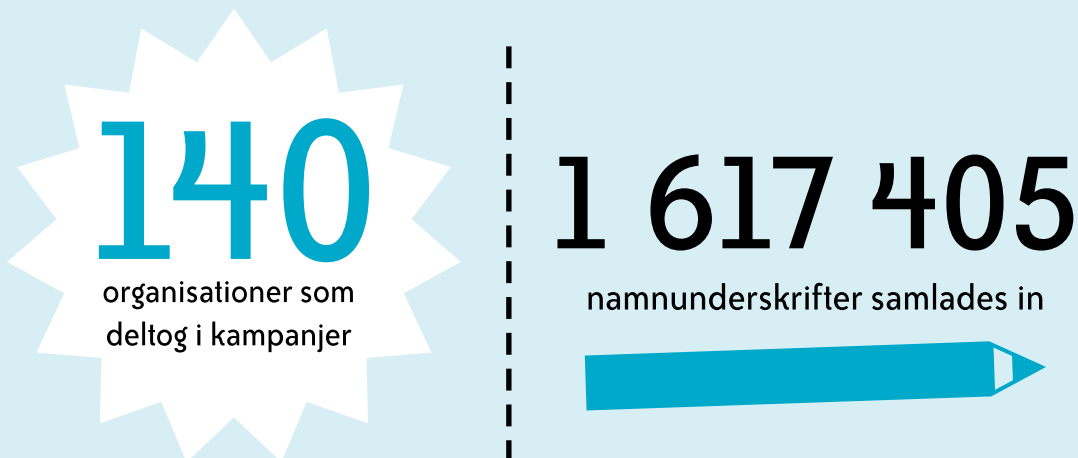
Efter fem månader hade kampanjen nått halvvägs, 500 000 namnunderskrifter. Målet var satt på 1 miljon underskrifter, en siffra som enligt reglerna för ett europeiskt medborgarinitiativ skulle tvinga EU-kommissionen att ta upp frågan.

Namninsamlingen avslutades den 11 september 2019 och det stod då klart att *End the Cage Age* blivit en av de största kraftsamlingarna för lantbruksdjuren i Europa någonsin. På 12 månader hade medborgarinitiativet fått in mer än 1,5 miljon namnunderskrifter varav 50 000 kom från Sverige. Mer än 45 000 av namnen från Sverige hade samlats in av Djurens Rätt, övriga namn samlades in av de andra tre svenska organisationer som deltog i kampanjen.

– Vi är stolta och glada över att vi tillsammans med organisationer runt om i Europa nu har samlat in så många namnunderskrifter. Nu måste EU-kommissionen inse hur viktig frågan om djurs välfärd är för så många EU-medborgare, säger Linn Bleckert.

Tisdagen den 8 oktober fanns Djurens Rätts förbundsordförande Camilla Bergvall på plats i Bryssel när organisationer, EU-parlamentariker och många andra samlades utanför EU-kommissionens byggnad för att uppmärksamma framgången med appropet.

I och med att medborgarinitiativet samlat in fler än 1 miljoner underskrifter går det nu vidare till EU-kommissionen som är tvungna att återkomma med ett svar på hur de vill behandla och gå vidare med frågan, som också kommer att tas upp i EU-parlamentet under 2020.

Det är dags att släppa burarna

Redan 1988 lovade dåvarande statsminister att hönsburarna skulle avvecklas. Över 30 år senare är det dags för politikerna att släppa taget om burarna en gång för alla. I slutet av 2019 lanserade därför Djurens Rätt kampanjen *Släpp burarna*, en uppmaning till Sveriges regering att verka för en avveckling av hönsburar i Sverige.

I Sverige är det fortfarande omkring 800 000 hönor som hålls i burar, trots att ett förbud var på gång redan 1998. Hönorna lever på gallergolv med mindre utrymme än ett A4-ark per individ, inte tillräcklig tillgång till ströbad och har bara en sittpinne som sitter så lågt att det är oklart om det upplevs som en upphöjd yta.

Rapport och stark opinion som grund

I november 2019 publicerade Djurens Rätt rapporten *Släpp burarna* som reder ut varför burhållning av hönor behöver fasas ut och dessutom hur det kan göras. Till grund för rapporten ligger en diskussion mellan experter på juridik och djurskydd, aktörer inom äggproduktion och livsmedelshandeln samt Jordbruksverket.

Enligt en opinionsundersökning (Novus, 2019) uppger 86 procent av de svarande att de tycker att det ska vara förbjudet att hålla hönor i burar där de inte har möjlighet att röra sig fritt.

Filmer visar besväret med buren

Rapporten blev startskottet för kampanjen med samma namn, som uppmanar Sveriges landsbygdsminister Jennie Nilsson att släppa taget om burarna, något som illustrerades med hjälp av tre kortfilmer om den fiktiva ”höns- och burministern Tove Burman”. Filmerna spreds i sociala medier och syntes på annonsplats hos de största dagstidningarnas webbsidor. I filmerna ser vi hur krångligt det verkar vara att släpa runt på en bur – bokstavligt talat – och det blir allt tydligare för ”burministern” att det nog är dags att lämna den där buren bakom sig och gå vidare.

Stillbilder från
reklamfilmerna
med den fiktiva
Tove Burman.

Över 5 000 personer skrev under upprippet för ett burförbud och över 400 mail skickades till landsbygdsministern med uppmaning om att hon ska agera för ett förbud mot burhållning av hönor.

I en interpellationsdebatt som hölls i riksdagen i början av december lämnade dock landsbygdsministern ingen öppning till förändrad lagstiftning – till mångas stora besvikelse. Djurens Rätts arbete för ett Sverige där ingen höna ska behöva leva sitt liv i en bur fortsätter.

Veganuari

– antar du utmaningen?

För andra året i rad höll Djurens Rätt i kampanjen *Veganuari*, en utmaning för den som vill börja året med nya gröna vanor. Kampanjen startades i Storbritannien 2014 och sedan dess har över 250 000 personer världen över antagit utmaningen. I Sverige deltog närmare 5 500 personer under 2019 års *Veganuari*.

– Ett nytt år brukar vara ett bra tillfälle att börja en ny vana, men ibland behövs lite hjälp på traven. Därför får den som hakar på *Veganuari* ett mail varje dag med recept, tips, inspiration, stöd och pepp för att kunna äta veganskt under en hel månad, säger Francesca Vilches, konsumentansvarig på Djurens Rätt.

Att äta vegetariskt och veganskt är något som intresserar allt fler. Under 2018 minskade köttkonsumtionen i Sverige till nivåer som vi inte sett på mer än 10 år. Den genomsnittlige svensken förbrukade i genomsnitt 83,5 kg kött per person under 2018, en minskning med hela 2,2 kg per person sedan 2017.

– Över hälften av de deltagare som var så kallat blandkostare när de började utmaningen, det vill säga äter kött eller fisk, uppger att de tänker fortsätta att äta veganskt även efter månadens slut. Det är ett väldigt gott betyg och visar på att den här typen av utmaningar verkligen fyller en funktion och hjälper folk till en djurvänligare livsstil, säger Francesca Vilches.

i siffror

18 %
veganer

82 %
övrigt
(lakto-ovo-vegetarianer,
pescetarianer, blandkostare)

54 %
kommer att fortsätta
äta veganskt

99 %
rekommenderar
Veganuari till andra

↑ Välj Vego växer IRL och online

Välj Vego, som både är ett inspirationsmagasin och en webbsida, har växt under 2019. Inspirationsmagasinet är utformat som en guide för att hjälpa den som vill börja, eller fortsätta, äta mer vego. Magasinet har beställts av över 7 000 personer och ytterligare omkring 3 000 exemplar har delats ut i samband med utåtriktade aktiviteter.

Sajten väljvego.se har ökat i popularitet och växt med 18 procent unika besökare jämfört med föregående år. Några av de mest besökta sidorna under året var veganska recept på pannkakor, efterrätter, brunsås och listan på veganska ostar.

Från 100 % VEGANSKT till I'M VEGAN

Djurens Rätt märkning 100 % VEGANSKT som lanserades 2013 förändrades och förnyades under 2019. Både loggan och namnet byttes ut till I'M VEGAN.

Det ska vara enkelt att göra djurvänliga val i butiken, därför täcker märkningen allt från livsmedel, kosmetika, hushållsprodukter och renodlade veganska restauranger och caféer. Märkningen gör det tråkiga jobbet åt konsumenterna för att säkerställa att produkten uppfyller kraven för att räknas som vegansk.

Anledningarna till märkningens förnyelse är flera men att företag som har produkter globalt ska kunna använda samma logga över hela världen samt att loggan ska vara marknadsvänlig var primära orsaker.

När det kommer till kosmetika och hushållsprodukter granskas de anslutna företagen av en fristående tredje part för att kontrollera att inga djurförsök förekommer och att företagen uppfyller kriterierna som ställs. Många konsumenter vill använda produkter som är fria från både djurtester och animaliska ingredienser, märkningen I'M VEGAN visar konsumenten att produkten är helt djurvänlig.

I dagsläget är närmare 35 företag anslutna till den nya märkningen, bland annat Årstiderna, Indy Beauty och Fry's.

Vegovision inspirerar till djurvänligare livsstil

Vegovision

Vegovision är Djurens Rätts mässa för djurvänliga val och ett tillfälle för tusentals besökare att inspireras av det senaste inom vegansk mat, djurvänligt mode och hälsa. Under 2019 anordnades mässan i Stockholm och Göteborg och gjorde även en bejublad premiär i Malmö. Under 2019 var det närmare 12 000 personer som besökte Vegovision totalt.

Vegovisions mäsprogram är alltid späckat med intervjuer, föreläsningar och live-matlagning på scen. 2019 bjöd på flera spännande samarbeten: matmagasinet Vegos chefredaktör Mattias Kristiansson var med och organiserade och ledde samtalet på Öppet Kök-scenen, podden Veganism är bror höll i ett pass om veganism ur ett mellanösternperspektiv och på Vegovision Stockholm stod Gustav "Jävligt gott" Johansson för restaurangens meny. I Stockholm delades även Djurens Rätts nya pris, Årets Elna Tenow ut.

Vegokorv, väskor och virtual reality

Mässhallen fylls av fantastiska utställare som erbjuder allt från mat, godis och mode till hälsoprodukter. Några exempel från året var Oatly, Hälsans Kök, Magnum-glass, Green Laces, Kissed By Eco, Helhetshälsa, Planti, Smådjurschansen och många fler. Även tatuerare och frisör fanns på plats. I Djurens Rätts egen monter kunde besökarna prova på VR-glasögon med en film som visar livet ur en kycklings perspektiv, en del av kampanjen *99 miljoner*. För barnen fanns Rädda Djuren-klubbens rum med massor av lek och kreativitet.

»» 69 utställare

180
volontärer

Göteborg

6 april
Eriksbergshallen

Malmö

4 maj
Slagthuset

Stockholm

2-3 november
Münchenbryggeriet

! **12 000**
besökte 2019
● Vegovisions mässor

Uppskattad medlemsförmån

Alla medlemmar i Djurens Rätt har gratis inträde på Vegovision. Det är en uppskattad medlemsförmån och många väljer även att passa på att bli medlemmar i Djurens Rätt inför och under Vegovision 2019.

Vegovisions volontärer

Ett så stort och framgångsrikt arrangemang som Vegovision görs möjligt tack vare alla engagerade volontärer. Mer än 180 volontärer som bland annat välkomnar besökare i entrén, hjälper utställare och tar emot gäster vid scenen har sett till att Vegovision kan arrangeras under 2019.

– Många volontärer gör sina första insatser som aktiva medlemmar på mässan och det är inte ovanligt att volontärer är med på flera Vegovision varje år. Vid årets sista mässa hade över 80 procent av volontärerna varit med tidigare – Vegovision väcker mersmak! säger Sakil Hossain, projektledare för Vegovision.

Premiär för Elna Tenow-priset

För första gången i historien delade Djurens Rätt ut Elna Tenow-priset. Utmärkelsen delas ut till den som kan, vill och har vågat att bidra till en positiv samhällsförändring för djuren.

Vinnarna av Elna Tenow-priset tillsammans med Djurens Rätts ordförande Camilla Bergvall.

Elna Tenow-priset delades ut i samband med Vegovision i Stockholm och ersatte därmed Djurens Rätts tidigare pris Guldråttan, som funnits sedan 1987.

Den första vinnaren av priset, med andra ord Årets Elna Tenow 2019, var Instagramkontot “Vegansk matlåda” som drivs av systrarna Emma och Amelia Oller Westerberg med budskapet: Att rädda världen – en vegansk matlåda i taget.

– Vi är otroligt ärade och kan knappt fatta att vi har vunnit priset. Vi ser det som den finaste utmärkelsen “Vegansk Matlåda” skulle kunna få och ett fantastiskt fint kvitto på att det vi gör uppskattas, sa systrarna Oller Westerberg i samband med prisutdelningen på Vegovision.

Prisar den som vågar gå före sin tid

Med Elna Tenow-priset vill Djurens Rätt knyta an till sin historia och lyfta fram vikten av att våga gå före sin tid. Pristagaren ska vara en samhällsaktör som inom sitt område agerar i och påverkar samhället till det bättre för djuren.

Elna Tenow ledde Djurens Rätt (dåvarande Nordiska samfundet till bekämpande av det vetenskapliga djurplågeriet) tillsammans med maken Christian L. Tenow från början av 1900-talet. 1902 startade hon tidningen ”Medlemsbladet”, som 1909 bytte namn till Djurens Rätt. Elna Tenow var en tidig förespråkare av vegetarisk kost för djurens och hälsans skull.

100 761 röster för minkarna

I mars 2019 lämnade Djurens Rätt och Djurskyddet Sverige över 100 761 namnunderskrifter för ett förbud mot pälsdjursfarmning till landsbygdsminister Jennie Nilsson.

Sedan i maj 2018 hade Djurens Rätt, genom kampanjen Päslöftet, samlat in namnunderskrifter för ett förbud mot pälsdjursfarmer i Sverige. Insamlingen har skett digitalt och vid möten under organisationens sommarturné där tusentals människor runt om i Sverige skrev på uppropet. Tillsammans med Djurskyddet Sveriges namninsamling var det totalt 100 761 personer som ställde sig bakom ett förbud.

Djurens Rätt har länge kritiserat minkbranschen för att inte leva upp till djurskyddslagens krav om naturligt beteende och välkomnade den utredningen som Jordbruksverket lämnade över till regeringen i början av året. Utredningens slutsats var dock att pälsdjursindustrin behöver forskas kring ytterligare, något som Djurens Rätt inte håller med om.

– Att Sverige fortsätter utreda något som flera andra länder redan har förbjudit är ett underbetyg. Minkar i det vilda är ensamlevande rovdjur som trivs med att jaga och simma. I fångenskap tvingas minkarna att leva tätt inpå andra minkar i små burar utan möjlighet att leva ut sina naturliga beteenden, säger Anna Harenius, sakkunnig etolog på Djurens Rätt.

Jennie Nilsson kommenterade inte sakfrågan i samband med överlämningen, men gjorde det tydligt att hon ansåg att organisationer som Djurens Rätt är viktiga och var imponerad över det stora engagemanget för djuren.

Norsk politiker besökte riksdagen – talade om avvecklingen av pälsdjursfarmningen

Under 2018 tog den norska regeringen beslutet att införa ett förbud mot pälsdjursfarmning. För att få inspiration till ett svenskt förbud bjöd Djurens Rätt i december in Sveinung Rotevatn, den då liberala statssekreteraren för klimat- och miljödepartementet, nu klimat- och miljöminister, till riksdagen för att berätta om hur Norge fått igenom avskaffandet.

– Venstre som drivit frågan i Norge är ett liberalt parti, vilket vi tycker är extra intressant med tanke på att de svenska liberala partierna inte driver frågan. Vi hoppas att Venstre ska inspirera svenska politiker, säger Camilla Bergvall, förbundsordförande på Djurens Rätt.

Pälsfria fredagen

Sista fredagen i november varje år infaller pälsfria fredagen. Det är en dag som uppmärksammar alla de tusentals djur som föds och dör på pälsdjursfarmer runt om i Sverige och världen. I år stärktes rösten för minkarna med hjälp av Klas Beyer, Astrid Risberg, Cajsa Wessberg, Jannika Navjord och Promoe som precis som Djurens Rätt anser att djur inte är kläder.

Lokalavdelningen i Göteborg uppmärksammade pälsfria fredagen med ljusmanifestation och flygbladsutdelning. Förbipasserande kunde gå innanför markeringarna av minkburens ramar som förstörats till människomått. Hur är det att leva sitt liv på så liten yta?

Fler än 41 000 svenskar i upprop för försöksdjuren

Filmer från ett tyskt djurförsökslaboratorium som visade lidande hundar med burgolvet täckt av blod, apor som vanvårdas och katter och kaniner som utsätts för plågsamma experiment skakade om Europa under hösten 2019. På mindre än två veckor hade 41 000 svenskar skrivit under Djurens Rätts upprop för att stoppa djurförsöken.

I mitten av oktober publicerade organisationerna Cruelty Free International och soKO Tierschutz bilder och filmer från djurförsökslaboratoriet Laboratory of Pharmacology and Toxicology i tyska Hamburg som visade på det fruktansvärda lidande som apor, hundar, katter och kaniner utsattes för.

Tusentals reagerade, och i Tyskland arrangerades den största demonstrationen för djur någonsin. Även i Sverige har reaktionerna varit många och starka och på mindre än två veckor hade 41 169 personer skrivit under Djurens Rätts upprop för att stoppa försöken.

I slutet av oktober skickades uppropet till den ansvariga EU-kommissionären Karmenu Vella med en konkret uppmaning om att förändra på EU-nivå:

Enforcement of EU laws regulating the use of animals in experiments is not good enough. But we need much more than better enforcement. We need an urgent and fundamental review of Directive 2010/63 so that this suffering stops.

Annonskampanj visade upp pågående djurförsök

Försöksdjurens dag infaller varje år den 24 april. Under 2019 uppmärksammade Djurens Rätt detta med att lyfta olika exempel på pågående djurförsök genom annonsering i dagspress och i sociala medier under en vecka. Syftet var att uppmärksamma att djur fortfarande används i försök i Sverige och att informera om aktuella pågående djurförsök för att göra det enklare att förstå vad djurförsök faktiskt kan innebära. Under annonsveckan skrev drygt 4 000 personer under vårt pågående upprop för att Sverige ska satsa på djurfri forskning och tidsningsannonserna nådde 1,7 miljoner läsare.

Nytt uppdrag i nationella kommittén

Nationella kommittén för skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål har funnits sedan januari 2013. Enligt EU:s försöksdjursdirektiv ska varje medlemsland ha en sådan. Kommittén ska verka för att utvecklingen inom djurförsöksverksamheten sker i enlighet med de 3 R:en: att ersätta djurförsök med andra metoder (replace), att minska antalet djur (reduce) och att förfina, i betydelsen minska lidandet (refine).

I början av året förändrade Jordbruksverket sammansättningen på kommittén då de sett att kompetensen inom kommittén behövs breddas. I samband med förändringen utsågs Staffan Persson, ansvarig för djurförsöksfrågor på Djurens Rätt, till kommitténs andra vice ordförande (längst till vänster på främre raden i bilden ovan), efter att tidigare ha varit ledamot.

Möss hotas med drunkning i stressande djurförsök

Försöket kallas för Porsolt swim test. En mus placeras i en glascylinder med så mycket vatten att den inte når botten. Den kan inte ta sig ut, hur mycket den än försöker. På det här sättet testas musens reaktion på stress och upplevd hjälplöshet. Detta är dessvärre helt lagligt.

Hundratusentals djur utsätts för försök i Sverige varje år. Det satsas årligen många miljarder på forskning, men bara en bråkdel av detta läggs på utveckling av djurfria metoder. Vi uppmanar Sverige att snarast utarbeta en handlingsplan för att minska djurförsöken. Djur är inte försöksobjekt.

Skriv under vårt upprop för djurfri forskning:

djurenarratt.se/djurfritt

Djurskyddslöftet

– en guide till EU-valet

Inför EU-valet 2019 kartlade Djurens Rätt svenska, djurvänliga kandidater till EU-parlamentet. Tillsammans med övriga organisationer i Eurogroup for Animals sammanställdes sidan Vote for Animals för att hjälpa väljare som vill rösta djurvänligt.

Inför EU-valet enades Eurogroup for Animals om en samling förslag kallat *Djurskyddslöftet* i syfte att förbättra djurskyddet i EU. Förslaget skickades ut till samtliga partier vars kandidater fick kryssa i förslagen som de håller med om och kan tänka sig att verka för. På hemsidan *Vote 4 Animals* kunde väljare sedan sortera bland kandidater och få upp hur de ställer sig i frågor som rör djurskydd och djurs rättigheter.

– Djurskyddsfrågor är viktiga för Sveriges och för EU:s medborgare och det är viktigt att politikerna är tydliga med var de står. Till exempel är EU:s djurtransporter undermåliga och om politikerna inte tar tag i detta så kommer vi fortsätta se omfattande skandaler där djur lider och dör under transporter, säger Sebastian Wiklund, samhällspolitisk chef på Djurens Rätt.

Fem svenska politiker som antog *Djurskyddslöftet* tog plats i EU-parlamentet: Alice Bah Kuhnke (MP), Malin Björk (V), Fredrick Federley (C), Jytte Guteland (S) och Pär Holmgren (MP). I samtliga EU-länder var det 1 004 kandidater som ställde sig bakom uppöppet, och drygt 100 av dem blev invalda till Europaparlamentet.

EUROGROUP 4ANIMALS

Vad är Eurogroup for Animals?

Eurogroup for Animals är en koalition vars medlemmar är djurrätts- och djurskyddsorganisationer från hela Europa. Koalitionen arbetar sedan 35 år med lobbying och kampanjer för en starkare djurskyddslagstiftning på EU-nivå. Djurens Rätt har en plats i styrelsen och representanter i flera arbetsgrupper som fokuserar på olika sakfrågor, bland annat djuren i livsmedelsindustrin.

Debatt och vegomingel i

Almedalen

Djurens Rätt fanns även i år på plats under politikerveckan i Almedalen för att arrangera samtal, debatt och vegomingel. Bland inbjudna riksdagspolitiker fanns en glädjande enighet kring nödvändigheten i att ersätta djurförsök. När det gällde förbud mot hönor och minkar i burar gick dock åsikterna isär.

Djurens Rätt arrangerade först ett samtal om djuretik mellan den nyvalda förbundsordföranden Camilla Bergvall och Farida al-Abani, partiledare för Feministiskt initiativ. Därefter redogjorde representanter från två av Sveriges djurvänligaste kommuner om vad de har gjort för att nå toppen på Djurens Rätts ranking (läs mer om djurvänlig kommun på nästa sida/uppslag).

Sedan var det debatt med politiker från fem av riksdagspartierna. På frågan om de ställde sig bakom ett förbud mot burhållning av hönor sträcktes tre ja-kort och två nej-kort upp i luften.

– Det här är sista steget att ta, varför inte med hjälp av subventioner eller en utfasning få bort denna oacceptabla djurhållning, sa Elin Segerlind (v).

– Det är glädjande att konsumentmakten har kommit så långt, men risken är att vi importerar från uppfödningar som har än sämre villkor. Men vi är beredda att titta på frågeställningen, svarade Betty Malmberg (M).

En nationell handlingsplan för att ersätta djurförsök är en av Djurens Rätts prioriterade frågor. Glädjande nog var det full uppslutning bakom förslaget. Men när det kom till minkfarmernas vara eller icke-vara röstade en majoritet inte för ett förbud.

– Jag tycker det är tragiskt, det är ett misslyckade i den svenska djurhållningen, sa Jenny Lundström (MP) som gärna ser en avveckling.

När deltagarna fick välja den viktigaste djurpolitiska frågan var det flera som lyfte fram vikten av att följa upp den nya djurskyddslagen. Även Europas långa djurtransporter togs upp som en angelägen fråga.

Kvällen avslutades med vegomingel där Djurens Rätt bjöd på mat och inspirerande samtal mellan bland annat Agneta Påander, hållbarhetsdirektör på Orkla Foods Sverige, och Felix Östman, kommunikatör på Ikea.

Djurens Rätt förbundsordförande Camilla Bergvall samtalande om djuretik med Farida al-Abani, partiledare för Feministiskt initiativ.

Djurens Rätts Sebastian Wiklund och Anna-Clara Acevedo intervjuar inbjudna politiker från fem av riksdagspartierna (fr. v: Isak From (S), Elin Segerlind (V), Jenny Lundström (MP), Kristina Yngwe (C) och Betty Malmberg (M)).

Volontärerna Hasan, Gustav, Beatrice och Anton delade ut infomaterial, värvade medlemmar och snackade djurrätt med Almedalsbesökare vid Djurens Rätts monter.

Sveriges djurvänligaste kommun

Panglista till nyår och rapportering av vilka kommuner som skippar burägg och fjädrar till påsk – förväntade publiceringar från Djurens Rätt vid det här laget. Ur de positiva erfarenheterna från dessa listor föddes idén att ta ett samlat grepp kring alla olika typer av djurvänliga beslut som kommuner fattar, och skapa en ranking utifrån dem för att utse Sveriges djurvänligaste kommun.

Beslut på kommunal nivå har potential att göra skillnad för väldigt många djur. 2019 var året då Sveriges djurvänligaste kommun sjösattes. Utgångspunkten för undersökningen har varit att det som påverkar flest djur i störst omfattning ska ha mest utrymme. Varje dag serveras över två miljoner måltider i Sveriges skolor och förskolor. Huvuddelen av undersökningen rör därför den mat som köps in och serveras, men även andra områden täcks in:

- Vad, om något, gör kommunen för att främja en större andel vego i förskola och skola?
- Vilka djurskyddskrav ställs vid upphandling av kött, mjölk och ägg?
- Övriga frågor, till exempel om djurförsöksfria rengöringsprodukter, fyrverkeribegränsningar och beslut att undvika påskfjädrar.

Svaren inhämtades via en enkät som gick ut till alla kommuner, vilken kompletterades med svarsinsamling via telefon. Över 90 procent av kommunerna svarade på helt eller delvis på undersökningen.

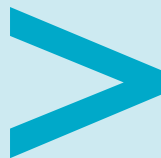
Södertälje toppade rankingen

Södertälje kommun kammade hem vinsten med god marginal och utsågs till Sveriges djurvänligaste kommun 2019. Andraplaceringen togs av Göteborg, tätt följd av Växjö. Resultatet ger en bra utgångspunkt när Djurens Rätt kontaktar kommuner och erbjuder dem hjälp i att ta fler steg på vägen. En viktig del i det fortsatta arbetet går ut på att sprida information om fungerande lösningar mellan kommuner och låta dem inspireras av varandra. Därför ordnades under Almedalsveckan ett seminarium där några av de topplacerade kommunerna deltog.

Vad visade undersökningen?

- Ungefär var tredje kommun har en policy om minst en vegetarisk dag/vecka för lunchen i förskola, skola och gymnasium (högst andel i grundskolan och lägst i förskolan).
- I 60 procent av kommunerna har barn och elever i förskola och skola möjlighet att få vegansk mat, men hos en femtedel av dessa krävs intyg från läkare eller dietist. Runt 75 procent av de svarande kommunerna anger att de har en vegetarisk rätt tillgänglig för alla elever i grundskolan och gymnasiet varje dag. Det är betydligt ovanligare att detta finns på förskolan – endast 40 procent av de svarande kommunerna har infört detta även i förskolan.
- Fem respektive nio procent av kommunerna försöker i så stor utsträckning som möjligt att köpa in icke-djurtestade hygien-produkter respektive rengöringsmedel. Bristande tillgång och svårigheter runt upphandlingen bidrar till den låga andelen.

Djurens Rätts ordförande Camilla Bergvall, Sara Jervfors, kostchef och Hanna Klingborg, kommunalråd (MP) från Södertälje kommun vinnare av Sveriges djurvänligaste kommun 2019.

Rädda Djuren-klubben

Rädda Djuren-klubben är Djurens Rätts klubb för barn upp till och med 13 år. Djurens Rätt tycker att det är viktigt att lära barn om djur och ge dem ett djuretiskt förhållningssätt. Empati är en förmåga som behöver träning och Rädda Djuren-klubbens material hjälper barn att utveckla sin kunskap och medkänsla för alla levande varelser.

Alla medlemmar får klubbens egen tidning Klubbnytt fem gånger per år. I tidningen får de lära sig om roliga, spännande och smarta djur, och får tips på hur de själva kan hjälpa djuren på enkla sätt. Den innehåller också bland annat intervjuer med vuxna och barn som är engagerade för djuren, pyssel, knep och knåp, recept och serier.

Upplaga:
7 000 ex per nummer

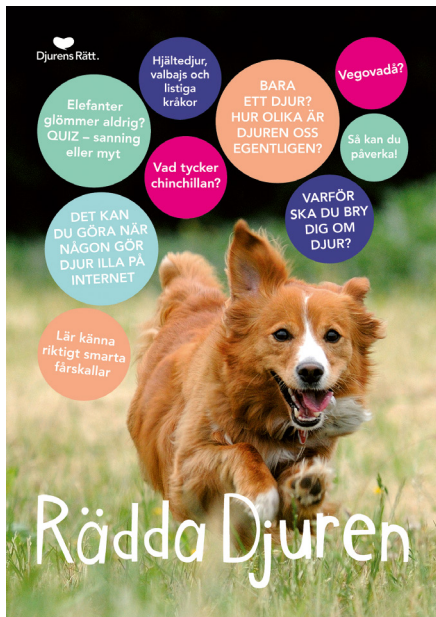
Antal skolor,
bibliotek m.m. som
prenumererat: 888 st

Jag tycker väldigt mycket om tidningarna, de är roliga att läsa. Det brukar stå om olika djur och hur de har det. Och så tycker jag om att det finns pyssel i.

Medlemmen Wilma, 11 år, i en intervju om Rädda Djuren-klubben i tidningen Djurens Rätt nr 1 2019

Stort intresse för skolmaterial

Hösten 2019 släpptes en första omgång av Rädda Djuren-klubbens skoltidning på utbudet.se som distribuerar gratis skolmaterial. Tidningen är en specialversion av tidningen Klubbnytt, speciellt anpassad för undervisning i framförallt årskurs 1 till 6 men även yngre åldrar. Det är ett material för skolpersonal som vill arbeta med frågor som rör djur, vår relation till djuren och hur våra val påverkar världen omkring oss. Tidningen möttes av stort intresse och de 8 000 första exemplaren tog snabbt slut när de beställdes av lärare runtom i Sverige. Under början av 2020 fortsätter arbetet med skolmaterialet och en kompletterande lärarhandledning.

– Vi märker att frågor kring djuren och hur de har det engagerar allt fler unga, och vår relation till djur är ett ämne som blir allt mer aktuellt. Barn har dessutom en naturlig nyfikenhet och en stark sympati för allt levande. Att ha möjlighet att hjälpa lärare att på ett roligt sätt utveckla ungas tankar kring djur och vår relation till dem som en del i deras undervisning känns både roligt och väldigt viktigt, säger Sofie Alvé, ansvarig för Rädda Djuren-klubben.

Utåtriktat arbete

Rädda Djuren-klubben har under 2019 deltagit på många olika evenemang för att informera om klubben, dela ut material samt värva nya medlemmar, bland annat på Bokmässan i Göteborg samt årets tre Vegovision-mässor.

2019 utökades också Rädda Djuren-klubbens närvaro på Djurens Rätts sommarturné med tre egna turnéstopp. Över 1 000 barn deltog i klubbens aktiviteter på dessa stopp, och totalt under sommarturnén välkomnade klubben över 500 nya medlemmar. Under 2019 ökade medlemsantalet i klubben med drygt 30 procent.

Rädda Djuren-klubben

Lokalt engagemang för djuren

Sedan Djurens Rätt bildades 1882 har organisationen varit helt beroende av frivilligt arbete. Merparten av allt arbete som utförs sker helt ideellt och utan detta skulle Djurens Rätt inte kunna nå sina mål. I slutet av 2019 hade Djurens Rätt totalt 39 lokalorganisationer i 58 kommuner som drivs helt av ideella krafter och är representanter för Djurens Rätt på lokal nivå.

Djurens Rätts lokala organisationer har under året genomfört aktiviteter som har gjort Djurens Rätts kampanjer mer effektiva. Ett exempel är till exempel att Djurens Rätt Stockholm har genomfört ett flertal flygbladsutdelningar om aktuella sakfrågor, Djurens Rätt Karlskrona har arrangerat ett veganskt julbord, Djurens Rätt Göteborg har manifesterat för minkarna på Pälsfria fredagen, Djurens Rätt Halmstad-Falkenberg har pratat om den sjunkande köttkonsumtionen i SVT Halland och Djurens Rätt Karlstad har delat ut information om kycklingindustrin i samband med annonseringen på tågstationerna.

Utöver att genomföra aktiviteter i egen regi så deltar många lokalt aktiva i genomförandet av sommarturnén och Vegovision. Det finns lika många exempel som det finns lokalorganisationer. Det som sammanflätar dem alla är att det lokala engagemanget bidrar till den gemensamma målbilden för Djurens Rätt och således ger en större effekt för djuren.

Genom utbildningar, träffar och webinarier (onlinebaserade utbildningar) får lokalt aktiva möjlighet till fortbildning och stöd i sitt arbete för djuren. Det har framför allt gällt engagemang i Djurens Rätts kampanjer, valberedningsarbete, medlemsvärning, utbildningar i Djurens Rätts viktigaste frågor, politisk påverkan och olika former av aktivism och djurrättsarbete.

Bli aktiv

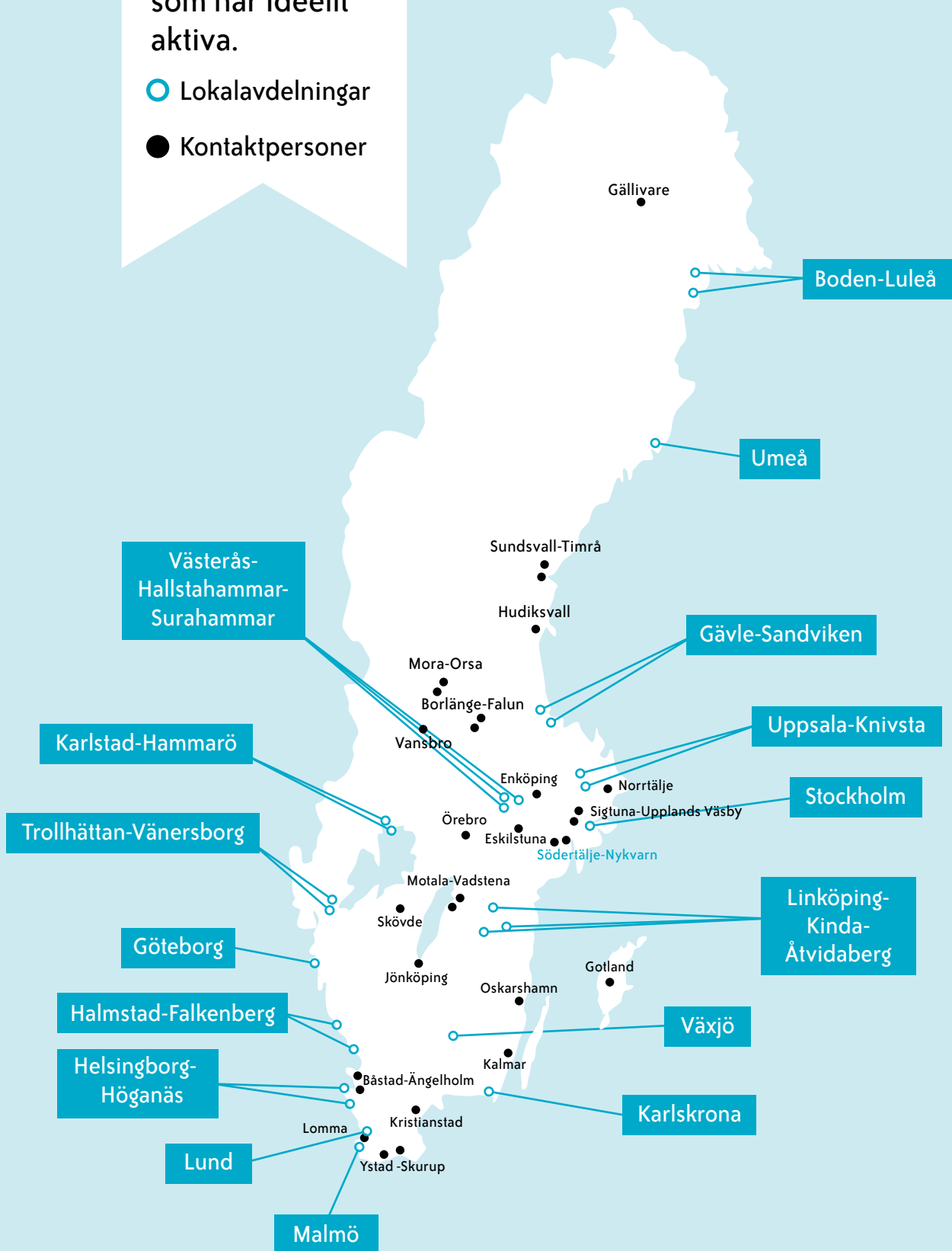
www.djurensratt.se/aktiv

Kontakta: aktiv@djurensratt.se

Här är en karta över alla orter som har ideellt aktiva.

○ Lokalavdelningar

● Kontaktpersoner

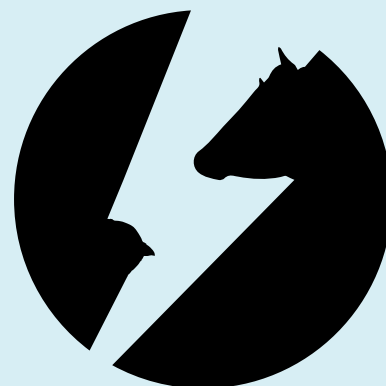

Ung aktivist prisas med Eldflugan

Eldflugan är Djurens Rätts aktivistpris för unga djurvänner och medlemmar i Djurens Rätt i åldern 14–25 år. 2019 års pristagare var Annie Karlsson, ideellt engagerad i Djurens Rätt Karlskrona.

Annie Karlsson har tillsammans med lokalavdelningen i Karlskrona gjort Djurens Rätts frågor synliga genom den lokala aktivismen. De har haft informationsbord på stan, kampanjat för kycklingarna med *99 miljoner* samt engagerat sig för veganism och klimatfrågor.

– Den här utmärkelsen gör mig så oerhört glad och tacksam. Eldflugan kommer att fungera som en drivkraft för mig och mina andra glödande djurrättsvänner i organisationen till att fortsätta utöva lokalt påverkansarbete, säger Annie Karlsson.

Snabbt och enkelt med blixtaktivism

För den som inte vill eller kan engagera sig på plats lokalt så finns även möjligheten att anmäla sig som blixtaktivist. Då sker aktivismen främst digitalt och den som anmäler sig får tips via mail på enkla, effektiva aktiviteter att göra kopplat till olika aktuella frågor.

Djurens Rätt lanserade blixtaktivism under 2019 och det är ett smidigt sätt att använda sin skärmtid för att förändra för djuren.

Utdrag ur motiveringen till Eldflugan 2019

Annie har med sitt brinnande engagemang visat hur varje Eldfluga är lysande på sitt eget sätt. Hon har genom utåtriktade kampanjer och aktiviteter uppmärksammat djurens situation lokalt och har på ett inspirerande och outtröttligt sätt gett djuren en röst i miljörelsen.

Gåvor och medlemskap driver arbetet för djuren

Djurens Rätts arbete är beroende av frivilligt stöd. Det är alla medlemsavgifter, arv och gåvor som gör att Djurens Rätt kan vara en stark röst för djuren. 2019 blev ytterligare ett framgångsrikt år medlemsmässigt och satsningar har gjorts för att förbättra kommunikationen med medlemmar och gåvogivare.

Fortsatt positiv medlemsutveckling

Djurens Rätt har gjort ytterligare ett framgångsrikt år vad gäller medlemsutvecklingen. Under 2019 ökade Djurens Rätt med närmare 1 400 medlemmar och avslutade året med totalt 48 010 medlemmar. Många nya medlemmar välkomnas bland annat under sommarturnén och Vegovision men väldigt många blir medlemmar direkt på djurensratt.se eller i samband med olika kampanjer eller annonsering under året. Genom att kommunicera vikten av medlemskap, och att stort medlemsantal är ett kraftfullt verktyg för förändring, blir medlemsvärvningen en naturlig del i vårt arbete för djuren.

Av Djurens Rätts medlemmar var över 25 600 månadsgivare vid årsskiftet. Månadsgivare betalar sin medlemsavgift via autogiro vilket gör att de administrativa kostnaderna kan hållas nere och en större andel kan gå direkt till påverkansarbetet för djuren. Det ökar också gåvorna eftersom det är enkelt att ge en månadsgåva utöver medlemsavgiften.

Testamentera för djuren

I dagsläget vet de flesta inte om att det står alla fritt att inkludera ideella organisationer i sitt testamente. Informationen behöver nå ut till fler och Djurens Rätt jobbar därför aktivt i frågan. Under de senaste åren har intresset för att testamentera till Djurens Rätt ökat och allt fler väljer att beställa informationsmaterial om att inkludera djuren i sitt testamente.

Vill du också testamentera till förmån för djuren? På djurensratt.se/testamente kan du kostnadsfritt beställa information om att skriva testamente.

Viktigt att vårda relationen med givaren

Under 2019 har gåvorna ökat med ca 800 000 kr jämfört med 2018. Webbgåvor är en av de gåvoformer som har ökat mest och det beror helt enkelt på att det är något som vi har lyft fram mycket i sociala medier, nyhetsbrev och andra digitala utskick. Webbgåvor kräver inte så mycket administration för Djurens Rätt och det är enkelt för givaren att kunna betala med kort eller Swish.

Fokus under året har varit att fortsätta med de satsningar som tidigare har varit framgångsrika men framförallt har mycket arbete lagts på att bygga grunden för en mer effektiv insamling i framtiden där vi utgår ifrån en mer skräddarsydd kommunikation med givaren.

– Olika personer vill ge på olika sätt och olika ofta under ett år och vi vill kunna tillgodose detta. Varje ny gåva kan vara början på en långvarig relation och den vill vi vårda på bästa sätt, säger Sofia Säljö, insamlingsansvarig på Djurens Rätt.

Möjligheten att starta en egen insamling på Djurens Rätts webb har lanserats. Insamlingar via Facebook har de senaste åren varit ett välkommet tillskott men det har funnits en önskan om att kunna ge på det här sättet även för de som inte finns med på Facebook. Mer än 200 000 kr har samlats in via plattformen i år.

Kvalitetssäkrat givande

Djurens Rätt har ett 90-konto, vilket innebär att organisationen granskas av Svensk Insamlingskontroll genom årliga kontroller. Djurens Rätt är också medlem i Giva Sverige, vars kvalitetskod sträcker sig längre än de krav som ställs för att ha ett 90-konto. Bland annat ställer Giva Sverige krav på att varje medlemsorganisation årligen ska upprätta en effekt-rapport. Rapportens syfte är att givare, allmänheten och andra intres-senter ska kunna se vilken nytta organisationen gör. Kravet innebär även att en extern, auktoriserad revisor granskar och intygar att organisationen följer Giva Sveriges kvalitetskod.

Djurrätt engagerar i sociala medier

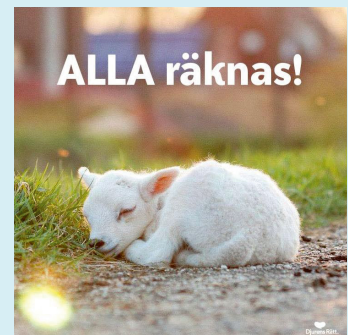
Fyrverkerier, påskfjädrar, djurförsök, kycklingar och gulliga hundvalpar – många olika ämnen berör och engagerar på Djurens Rätts sociala medier varje dag, året runt. En vanlig vecka når Djurens Rätt ut till närmare 2 miljoner personer på sociala medier och har upp mot 200 000 interaktioner (gilla-markeringar, kommentarer och delningar) i veckan. Det gör att kampanjer och information kommer ut på ett effektivt sätt.

Instagram
98 500
följare vid
årsskiftet

Facebook
457 000
följare vid
årsskiftet

Totalt mer än
560 000
följare i sociala medier

– förutom Facebook, Instagram finns vi också på Twitter, Youtube, LinkedIn med flera, även om många förstås följer oss i flera olika kanaler.

Nionde mäktigast i sociala medier

I 2019 års sammanställning av Medieakademins avancerade Djurens Rätt 10 placeringar upp till plats 9 över de mäktigaste i Sverige på sociala medier.

Djurens Rätt har under lång tid var en av de ledande aktörerna på sociala medier i Sverige, och är den organisation i Sverige som nått ut till flest och skapat mest engagemang i sociala medier. I år har den positionen stärkts.

I fjolårets mätning hittades Djurens Rätt på plats 19, men när Maktbarometern 2019 presenterades tog Djurens Rätt 10 steg upp och finns på plats nummer 9 över makthavare på sociala medier i Sverige. Maktbarometern sammanställs av organisationen Medieakademien och är en kartläggning av makt i de största digitala kanalerna.

Sett enbart Facebook är Djurens Rätt på plats 7 när det gäller räckvidd och engagemang i hela Sverige. Före på listan finns endast stora namn på sociala medier som Therése Lindgren, Jocke & Jonna och PewDiePie. Ingen annan organisation finns med bland de 30 översta på listan.

Djurrättsnyheter till mail eller brevlåda

Nyhetsbrev på epost

Varannan vecka skickar Djurens Rätt ut ett e-nyhetsbrev med blandade nyheter från senaste tiden. Här annonseras bland annat aktuella kampanjer och upprop, politiska nyheter, lediga tjänster och kommande evenemang. Nyhetsbrevet har närmare 180 000 prenumeranter och det går att anmäla sig kostnadsfritt på djurenstratt.se/nyhetsbrev.

Vegobrevet

Vegobrevet skickas varje månad vi mail och innehåller recept, inspiration och nyheter om vad som händer i vego-Sverige. Anmälan görs på djurenstratt.se/vegobrevet och Vegobrevet skickas idag till omkring 25 000 prenumeranter.

Medlemstidning fyra gånger per år

Tidningen Djurens Rätt är organisationens medlemstidning och dessutom Nordens största tidning om djurrätt och djurskydd. Den har en upplaga på omkring 43 000 exemplar och utkommer med fyra nummer per år. Tidningen ingår i medlemskapet men även skolor och bibliotek är välkomna att beställa en gratisprenumeration. Tidningen Djurens Rätt har getts ut under samma namn sedan 1909; det första numret gavs ut 1902 under namnet Medlemsbladet.

Djurens Rätts förbundsstyrelse 2019-2021

Förbundsstyrelsen väljs vartannat år av representanter för Djurens Rätts medlemmar på riksstämman. Styrelsen är en sammansättning av personer med blandad kompetens som tillsammans bildar det bästa laget att leda organisationen effektivt.

Förbundsordförande
Camilla Bergvall

1:e vice ordförande
Sofia Kamlund

2:e vice ordförande
Tina Høgevik

Ledamot
Evelina Alsén

Ledamot
Ida Ahlström

Ledamot
Peter Holmberg

Ledamot
Sara Erikson Carraro

Ledamot
Tommy Ringlöv

Suppleant
Amanda Bengtsson

Suppleant
Christian Nordström

Suppleant
Edvin Kvamme

Djurens Rätt

– en medlemsorganisation

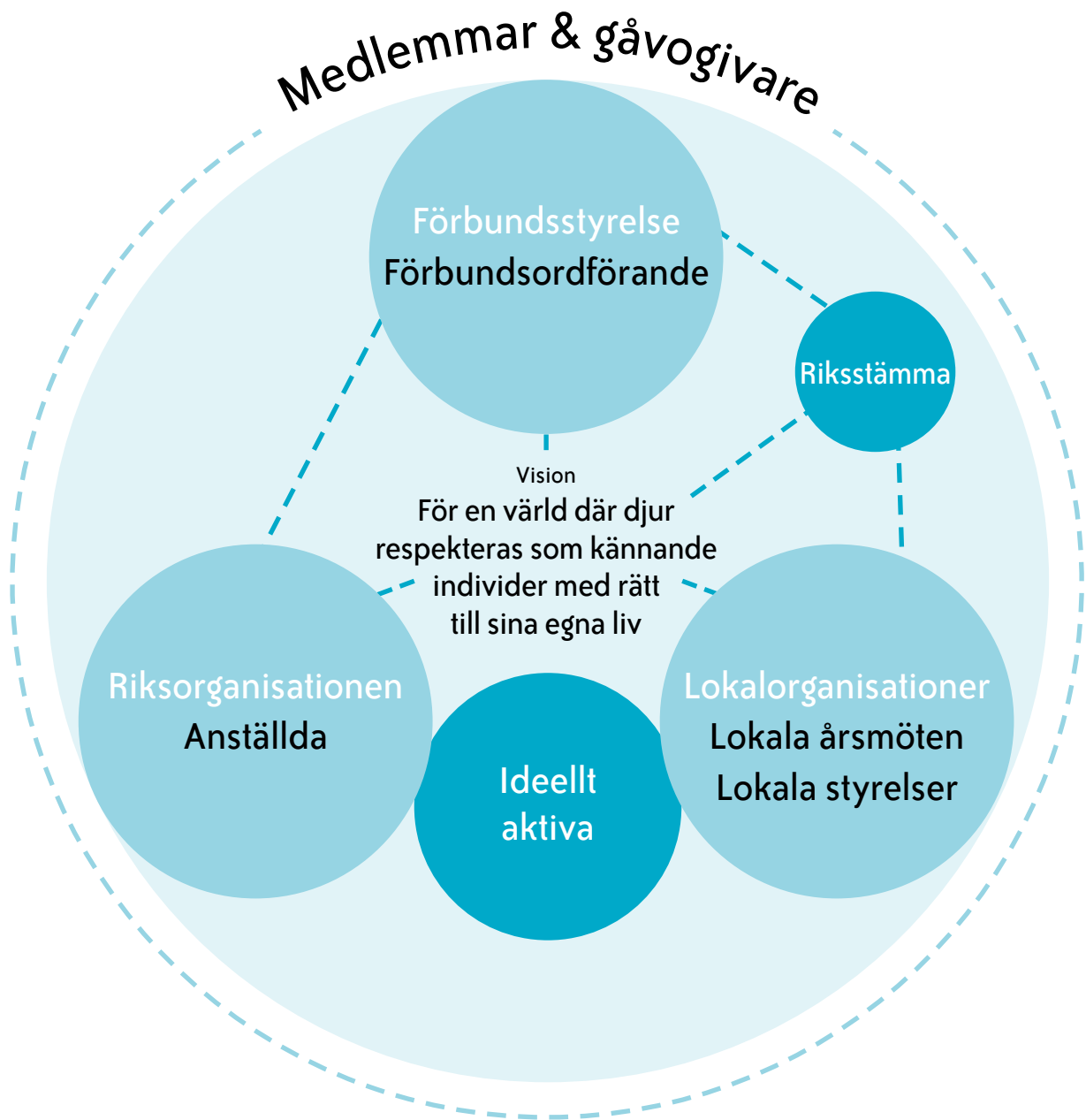
Djurens Rätt är en medlemsorganisation, uppbyggd enligt klassisk folkrörelsemodell. Våra ideellt aktiva lokalorganisationer utgör basen och är både viktiga för att förankra vårt arbete lokalt och för medlemsdemokratin.

I lokalorganisationerna väljs ombud som representerar medlemmarna på riksstämman, vårt högsta beslutande organ. På riksstämman röstas bland annat verksamhetsinriktningen fram, med målsättningar och fokusområden framåt.

På stämmorna väljs även förbundsstyrelse som sköter det strategiska arbetet och styr verksamheten mellan riksstämmorna. De har till sin hjälp riksorganisationen, som består av avlönad personal och även ideellt aktiva medlemmar och andra sympatisörer.

Tillsammans arbetar alla olika delar av organisationen för att Djurens Rätt ska uppnå vår verksamhetsinriktning och i förlängningen vår vision.

STORT TACK TILL DIG

som har stått med oss på djurens sida under 2019.

Tack till dig som är medlem, ger ekonomiska bidrag och som väljer att lägga värdefull tid på att vara med och förändra djurens situation. Tillsammans fortsätter vi göra skillnad för kycklingarna, hönorna, korna, grisarna och de andra djuren som är i behov av vår hjälp – vi finns för att ge dem en röst i samhället och försvara deras rättigheter.